

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กจ) ๐๘๐๕.๔/๙๐๙๗



คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ^{จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ}
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๑๐๐

พฤษจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อหารือกรณีเสาเข็มที่ใช้ในงานโครงการจ้างก่อสร้างอาคารสำนักงาน พร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบจำนวน ๑ หลัง ของสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านมหาเมฆ

เรียน ผู้ปักครองสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านมหาเมฆ

อ้างถึง หนังสือสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านมหาเมฆ ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๓๐๕.๑๑/๔๕๕ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมกิจการเด็กและเยาวชน โดยสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านมหาเมฆ แจ้งว่า สถานสงเคราะห์ฯ ได้ว่าจ้างบริษัท เอ.ซี.เอ็นจิเนียริ่ง เซอร์วิส แอนด์ ซัพพลาย จำกัด ดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการ พร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบ จำนวน ๑ หลัง ในวงเงินจำนวน ๑๐,๒๐๕,๔๓๗.๔๗ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ เมื่อบริษัทฯ ได้เข้าดำเนินการก่อสร้างงานฐานราก โดยได้เริ่มตอกเสาเข็มไปแล้วจำนวน ๕ ตัน จากทั้งหมด ๓๗ ตัน ปรากฏว่า มีผู้พักอาศัยบริเวณใกล้เคียงเข้ามา ร้องเรียนให้ระงับการตอกเสาเข็ม โดยให้เหตุผลว่า เสียงดังและเกิดแรงสั่นสะเทือนมากกับโครงสร้าง ของบ้านพักอาศัยในบริเวณใกล้เคียงและชุมชน เมื่อให้สำนักงานเขตสาธารณูปโภคฯ ตรวจสอบว่า ระยะห่างจาก เสาเข็มตันแรกอยู่ห่างจากบ้านพักโดยไม่เป็นไปตามประกาศกรุงเทพมหานคร จึงเป็นเหตุให้สถานสงเคราะห์ฯ ต้องปรับแบบฐานรากเสาเข็มของอาคารสำนักงานใหม่ โดยเปลี่ยนจากเสาเข็มแบบตอกเป็นเสาเข็มแบบเจาะ สถานสงเคราะห์ฯ จึงขอหารือดังนี้

๑. การเปลี่ยนจากเสาเข็มแบบตอกเป็นเสาเข็มแบบเจาะ ทำให้มูลค่า้งานเพิ่มขึ้น ซึ่งสถานสงเคราะห์ฯ จะต้องขอรับจัดสรรเงินงบประมาณในส่วนที่เพิ่มขึ้น แต่ไม่ให้เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงิน ในสัญญาได้หรือไม่ อย่างไร หรือจะปรับลดงานในส่วนอื่น เพื่อให้การบริหารงบประมาณอยู่ในวงเงินตามสัญญา ได้หรือไม่ อย่างไร

๒. บริษัทฯ ได้สั่งทำเสาเข็มจากบริษัทผู้ผลิตเสาเข็ม จำนวน ๓๗ ตัน โดยชำระเงินไปแล้ว และตอกเสาเข็มแบบตอกสำเร็จไป จำนวน ๕ ตัน และบริษัทฯ ได้ขอเรียกเก็บเงินค่าเสาเข็มแบบตอก จำนวน ๓๒ ตัน ที่เหลือ ซึ่งบริษัทฯ ได้เตรียมการไว้เรียบร้อยแล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเกิดกรณีที่ ต้องเปลี่ยนชนิดของเสาเข็มเป็นแบบเจาะ ดังนั้น สถานสงเคราะห์ฯ ต้องชำระเงินค่าเสาเข็มแบบตอก จำนวน ๓๒ ตัน ให้แก่บริษัทฯ หรือไม่ อย่างไร

๓. เสาเข็มแบบตอก จำนวน ๓๒ ตัน ขณะนี้บริษัทฯ ฝ่ากเสาเข็มไว้อยู่ที่บริษัทผู้ผลิตเสาเข็ม สถานสงเคราะห์ฯ จะต้องดำเนินการอย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย)
พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีข้อหารือ ๑ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขได้ (๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๙๓ วรรคห้า (๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง หากการแก้ไขนั้นไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐหรือประโยชน์สาธารณะ (๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” ประกอบกับตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๒/๑ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการกำหนดรายละเอียดงานดินถม งานดินตัก และฐานรากในการจ้างก่อสร้าง กำหนดไว้ดังนี้

(๑) ให้หน่วยงานของรัฐสำรวจและกำหนดปริมาณงานดินถม งานดินตัก ในแบบรูประยการ ละเอียดให้ใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง และให้พิจารณาดำเนินการสำรวจสภาพดินในสถานที่ก่อสร้าง เพื่อกำหนดแบบรูปและรายการละเอียดในงานฐานรากให้แน่นอนชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับ ความสันຍາວและขนาดของเสาเข็มที่อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงราคาก่อสร้างและเริ่มดำเนินการจัดจ้าง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ไม่อาจกำหนดแบบรูปและรายการละเอียดในงานฐานราก ให้แน่นอนได้ จะเป็นจะต้องให้มีทางเลือกในการเปลี่ยนแปลงรายการฐานรากตามสภาพของการก่อสร้าง ได้โดยปกติให้กำหนดเงื่อนไขในลักษณะเป็นทางเลือกไว้ตั้งแต่ต้น เช่น ต้องตอกเสาเข็มหรือใช้ฐานแผ่น หรือขนาดความสันຍາວของเสาเข็มและในขั้นการเสนอราคาของผู้รับจ้างก่อสร้างและการพิจารณา ของหน่วยงานของรัฐ ให้มีการกำหนดราคาก่อจ้างในส่วนต่าง ๆ ให้ชัดเจนไว้ตั้งแต่ต้น และระบุไว้เป็นส่วนหนึ่ง ของสัญญาจ้างด้วย

(๓) กรณีอุบัติจาก ข้อ ๒ หากมีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงแบบรูปและรายการ ละเอียดในงานฐานราก ทำให้ราคาก่อจ้างมีวงเงินสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิม หน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณา ดำเนินการในเรื่องของการแก้ไขสัญญา โดยถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ประกอบระเบียบฯ ข้อ ๑๖๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งคุ้สัญญาจะต้องมีการตกลงกันในเรื่องของเนื้องานที่เปลี่ยนแปลงไปและราคาก่อจ้างรวมทั้งระยะเวลา ที่เปลี่ยนแปลงพร้อมกันไปด้วย

หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านหมาเมฆได้รับจ้างบริษัท เอ.ซี.เอ็นจิเนียริ่ง เชอร์วิส แอนด์ ซัพพลาย จำกัด ดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการ พร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบ จำนวน ๑ หลัง ในวงเงินจำนวน ๑๐,๒๐๕,๔๓๗.๔๗ บาท ตามสัญญาเลขที่ ๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ เมื่อบริษัทฯ ได้เข้าดำเนินการก่อสร้างงานฐานราก ปรากฏว่า มีผู้พักอาศัยบริเวณใกล้เคียงเข้ามาร้องเรียน ให้ระงับการตอกเสาเข็ม โดยให้เหตุผลว่า เสียงดังและเกิดแรงสั่นสะเทือนมาก เกรงว่าจะมีปัญหากับโครงสร้าง ของบ้านพักอาศัยในบริเวณใกล้เคียงและชุมชน เมื่อให้สำนักงานเขตสาธารณูปโภคฯ ระยะห่างจาก เสาเข็มตันแรกอยู่ห่างจากบ้านพักโดยไม่เป็นไปตามประกาศกรุงเทพมหานคร ทำให้สถานสงเคราะห์ฯ ต้องปรับแบบฐานรากเสาเข็ม โดยเปลี่ยนจากเสาเข็มแบบหกเหลี่ยมเป็นเสาเข็มแบบเจาะ ซึ่งการเปลี่ยนเสาเข็มตั้งกล่าว ทำให้มูลค่างานเพิ่มขึ้น ดังนั้น หากสถานสงเคราะห์ฯ มีความจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงแบบรูปและรายการละเอียด ในงานฐานราก สถานสงเคราะห์ฯ จะต้องพิจารณาแก้ไขสัญญา ซึ่งสถานสงเคราะห์ฯ และบริษัทฯ จะต้องตกลงกัน ในเรื่องของเนื้องานที่เปลี่ยนแปลงไปและราคาก่อจ้าง รวมทั้งระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงพร้อมกันไปด้วย

สำหรับประเด็นว่า จะต้องทางบประมาณในส่วนที่เพิ่มขึ้น แต่ไม่ให้เกินร้อยละ ๑๐ ของวงเงินในสัญญา หรือจะปรับลดงานในส่วนอื่น เพื่อให้การบริหารงบประมาณอยู่ในวงเงินตามสัญญาได้หรือไม่ อย่างไร นั้น กรณีดังกล่าวเป็นปัญหาเรื่องวิธีการงบประมาณ มิใช่ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ กฎหมายที่ระเบียบฯ หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ ดังนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยจึงไม่มีอำนาจในการพิจารณาข้อหารือดังกล่าว

๒. กรณีข้อหารือ ๒ และ ๓ กรณีบริษัทฯ ได้ขอเรียกเก็บเงินค่าเสาเข็มแบบตอก จำนวน ๓๒ ตัน ซึ่งบริษัทฯ ได้เตรียมการไว้เรียบร้อยแล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากต้องเปลี่ยนชนิดของเสาเข็ม เป็นแบบเจาะ และขณะนี้ได้ฝากรเสาเข็มไว้กับบริษัทผู้ผลิตเสาเข็มนั้น เนื่องจากเป็นการหารือในประเด็น เกี่ยวกับการใช้สิทธิและหน้าที่ตามสัญญา มิใช่การหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบฯ ดังนั้น จึงเห็นควรให้ สถานสงเคราะห์ฯ หารือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายโดยตรงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวกุลยา ตันติเมธ
(นางสาวกุลยา ตันติเมธ)
อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ
ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖